

Handläggare
Daniel Lundqvist
08-508 264 70

Till
Exploateringsnämnden
2020-09-24

Handlingsplan för Biologisk mångfald i Stockholms stad. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Anser remissen besvarad med detta tjänsteutlåtande

Johan Castwall
Förvaltningschef

Göran Carlberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsgruppen har fått kommunfullmäktiges uppdrag att i samverkan med samordningsgruppen för gröna Stockholm ta fram en handlingsplan för biologisk mångfald för staden. Handlingsplanen utgör ett tematiskt tillägg till miljöprogrammet.

Handlingsplanen innehåller fem strategier som syftar till att konkretisera hur staden ska arbeta med etappmålen i miljöprogrammet om biologisk mångfald, samtidigt som målen för bostadsförsörjningen prioriteras med en hög genomförandetak. En viktig slutsats som exploateringsnämnden drar efter att ha läst handlingsplanen är att handlingsplanens ambitioner inte ryms inom befintliga medel, varken för förstärkningsåtgärder, drift eller miljöövervakning, vilket borde lyftas i dokumentet.

En svaghet i handlingsplanen är att vissa av strategierna saknar förslag på åtgärder och därmed också initiativtagare och

Exploateringskontoret
Miljö och teknik

Fleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 264 70
Växel 08-508 276 00
daniel.lundqvist@stockholm.se
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

ansvariga. En ökad tydlighet i dokumentet skulle behövas där strategierna beskrivs på ett mer likartat sätt. Under implementering står det att en förutsättning för att handlingsplanens strategier ska ge effekt är att geografiskt kopplade åtgärdsprogram med plats specifika åtgärder tas fram. Men utöver faktiska åtgärder på plats finns också ett behov av att utveckla processer, rutiner och hantering av kunskapsunderlag för att kunna göra kloka avvägningar i planprocessen som har stor påverkan på stadens biologiska mångfald.

I handlingsplanen föreslås att fler indikatorer tas fram än de som finns i miljöprogrammet för 2020-2023. Exploateringsnämnden vill lyfta att vid ett eventuellt framtagande av fler indikatorer är det mycket viktigt att klargöra vem som ansvarar för uppföljning och framtagande av underlag, att processen för uppföljning klargörs och stäms av med berörda förvaltningar innan indikatorn antas samt att indikatorn går att följa upp på ett rimligt sätt i relation till arbetsinsats.

Bakgrund / Remissen

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått kommunfullmäktiges uppdrag att i samverkan med samordningsgruppen för grönområden i Stockholm ta fram en handlingsplan för biologisk mångfald för staden. Handlingsplanen utgör ett tematiskt tillägg till miljöprogrammet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för miljö och teknik.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringsnämnden ser positivt på att biologisk mångfald lyfts på stadens agenda genom denna handlingsplan. Både globalt och lokalt minskar både naturtyper och arter och med den snabba utveckling som Stockholm just nu genomgår behöver stadens blågröna infrastruktur och dess värden för staden beaktas.

Handlingsplanen innehåller fem strategier som syftar till att konkretisera hur staden ska arbeta med etappmålen i miljöprogrammet om biologisk mångfald, samtidigt som målen för bostadsförsörjningen prioriteras med en hög genomförandegrad. En viktig slutsats som exploateringsnämnden drar efter att ha läst handlingsplanen är att handlingsplanens ambitioner inte ryms inom befintliga medel, varken för

förstärkningsåtgärder, drift eller miljöövervakning, vilket borde lyftas i dokumentet. En snabbt ökande befolkning innebär t.ex. ökat slitage på stadens park- och naturmark och ska stadens dessutom höja ambitionsnivån för driften av park- och naturmark för att öka den biologiska mångfalden, kommer det kräva en ökad driftsbudget. De större förstärkningsåtgärderna som staden behöver genomföra för att t.ex. överbygga barriärer för att möjliggöra förstärkning av vissa spridningssamband är också exempel på större investeringar som förmodligen måste ske genom öronmärkta pengar, t.ex. liknande den modell som LÅP god vattenstatus arbetat efter.

En svaghet i handlingsplanen är att vissa av strategierna saknar förslag på åtgärder och därmed också initiativtagare och ansvariga. En ökad tydlighet i dokumentet skulle behövas där strategierna beskrivs på ett mer likartat sätt. Vissa av strategierna är mer beskrivna som en information och ett resonemang men konkreta åtgärder saknas. Under implementering står det att en förutsättning för att handlingsplanens strategier ska ge effekt är att geografiskt kopplade åtgärdsprogram med platsspecifika åtgärder tas fram, men hur själva åtgärderna skall finansieras är oklart. Utöver detta finns också ett behov av att utveckla processer, rutiner och hantering av kunskapsunderlag för att kunna göra kloka avvägningar i planprocessen vilka har stor påverkan på stadens biologiska mångfald.

I strategi två, uppmärksamma biologisk mångfald i stadens processer, saknas förslag på åtgärd för att utveckla hanteringen av biologisk mångfald i detaljplaneprocessen. I löpande text ges råd såsom att planering av ekologisk kompensation bör komma in tidigt i processen och att driftsaspekten ska beaktas i planering av nya bebyggelseområden, men detta är något som redan görs idag. Detta är ett exempel där fokus på genomförandet av handlingsplanen saknas. Att tillräcklig ekologisk kompensation inte alltid görs beror på att de flesta exploateringsprojekt inte kan bära den kostnad som krävs för att förstärka stadens svaga samband. Dagens driftbudget för park och natur är också redan hårt ansträngd och inte anpassad för fler människor på en mindre yta samtidigt som ambitionsnivån för biologisk mångfald ska höjas. Frågan är hur biologisk mångfald ska uppmärksammas mer än idag när ingen åtgärd för detta föreslås. Förslag på åtgärd skulle kunna vara att se över hur biologisk mångfald hanteras och kan förtydligas i relevanta processbeskrivningar, såsom ledstången, exploateringshandboken och planhandboken.

För strategi tre, genomför ekologiska förstärkningsåtgärder, saknas förslag på åtgärder. Strategin beskriver behovet av förstärkningsåtgärder och vilka principer som bör gälla för val av förstärkningsåtgärder, men önskvärt vore att handlingsplanen tydligare pekade ut hur det ska gå till och att det finns ett behov av riktade medel för att det ska kunna genomföras.

För strategi fyra, utveckla kunskap och kommunikation, ges exempel på aktiviteter (ej åtgärder) som t.ex. att konkreta kommunikations- och utbildningsinsatser ska tas fram i handlingsplanens implementering. Det är dock oklart om man menar att detta ska göras i de geografiskt kopplade åtgärdsprogram som ska tas fram. Inga ansvariga föreslås heller.

För strategi fem, utveckla verktyg som underlättar samverkan och genomförande, vore det önskvärt med tydligare åtgärder. Här ges också exempel på verktyg som kan utvecklas, men inga ansvariga anges.

I handlingsplanen föreslås att fler indikatorer tas fram än de som finns i miljöprogrammet för 2020-2023. Exploateringsnämnden vill lyfta att vid ett eventuellt framtagande av fler indikatorer är det mycket viktigt att klargöra vem som ansvarar för uppföljning och framtagande av underlag, att processen för uppföljning klargörs och stäms av med berörda förvaltningar innan indikatorn antas samt att indikatorn går att följa upp på ett rimligt sätt i relation till arbetsinsats.

Slut

Bilagor

1. Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad
<https://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1987072>